

PODROBNOSTI O POŽIADAVKÁCH NA MONITOROVANIE A PREUKAZOVANIE KVALITY PALIVA

Časť I

Všeobecné požiadavky na odber vzoriek a analytické metódy

1. Reprezentatívne vzorky paliva sa odoberajú pravidelne, dostatočne často a v potrebnom množstve, aby reprezentovali kontrolované palivo, ak ide o
 - a) lodné palivo podľa usmernenia pre odber vzoriek vykurovacieho oleja na určenie súladu s požiadavkami podľa medzinárodnej zmluvy,²⁸⁾
 - b) ostatné palivá podľa technickej normy⁵²⁾ alebo inej obdobnej technickej špecifikácie s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami pre kontrolovaný druh paliva.
2. Obsah síry sa zisťuje na základe analytickej referenčnej metódy, ak ide o
 - a) lodné palivo podľa postupu na kontrolu palív ustanoveného v medzinárodnej zmluve,²⁸⁾
 - b) vykurovací olej alebo motorový plynový olej podľa technickej normy⁵³⁾ alebo inej obdobnej technickej špecifikácie s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
3. Kvalitatívne parametre motorového benzínu sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou⁴⁴⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
4. Kvalitatívne parametre motorového etanolového paliva (E85) sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou²¹⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
5. Kvalitatívne parametre motorovej nafty a motorového plynového oleja sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou⁴⁶⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
6. Kvalitatívne parametre motorovej nafty s vysokým obsahom metylesterov mastných kyselín (B20 a B30) sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou²²⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
7. Kvalitatívne parametre bionafty (B100) sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou²³⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.

⁵²⁾ Napríklad STN 44 1307 Tuhé palivá. Postup prípravy zosypových vzoriek (44 1307), STN EN ISO 3170 Ropné kvapaliny. Ručný odber vzoriek (ISO 3170) (65 6005), STN EN ISO 3171 Ropa a kvapalné ropné výrobky. Automatický odber vzoriek z potrubných rozvodov (ISO 3171) (65 6006), STN EN ISO 4257 Skvapalnené ropné plyny. Odber vzoriek (ISO 4257) (65 6486), STN EN 14274 Automobilové palivá. Určovanie kvality benzínu a motorovej nafty. Monitorovací systém kvality palív (FQMS) (65 6193), STN EN 14275 Automobilové palivá. Určovanie kvality benzínu a motorovej nafty. Odber vzoriek z výdajných stojanov na maloobchodných a komerčných miestach (65 6194), STN EN ISO 10715 Zemný plyn. Postupy na odber vzoriek (ISO 10715) (38 5519).

⁵³⁾ Napríklad STN EN ISO 8754 Ropné výrobky. Stanovenie obsahu síry. Ergo-disperzná röntgenová fluorescenčná spektrometria (ISO 8754) (65 6114), STN EN ISO 14596 Ropné výrobky. Stanovenie obsahu síry. Vlnodĺžková disperzná röntgenová fluorescenčná spektrometria (ISO 14596) (65 6115), STN EN ISO 20846 Ropné výrobky. Stanovenie obsahu síry v automobilových palivách. Ultrafialová fluorescenčná metóda (ISO 20846) (65 6111).

8. Kvalitatívne parametre skvapalneného ropného plynu (LPG) sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou²⁴⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
9. Kvalitatívne parametre stlačeného zemného plynu (CNG) sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou²⁵⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
10. Kvalitatívne parametre skvapalneného zemného plynu (LNG) sa zisťujú na základe analytických metód stanovených technickou normou²⁶⁾ alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami.
11. Kvalitatívne parametre druhotného paliva sa zisťujú spôsobom a v rozsahu podľa noriem EN; ak EN normy nie sú dostupné, zisťujú sa podľa noriem ISO, STN noriem⁵⁴⁾ alebo zahraničných noriem, ktoré umožňujú zistenie reprezentatívnej a vedecky odôvodnenej hodnoty zisťovanej veličiny v súlade so súčasným stavom vedeckého poznania a techniky.
12. Ak na monitorovanie kvalitatívnej požiadavky druhotného paliva podľa bodu jedenásť nie je technická norma alebo iná obdobná technická špecifikácia s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami vydaná alebo určená, uplatňuje sa podľa pôvodu odpadu, fyzikálno-chemických vlastností druhotného paliva a svojho významu technická norma alebo iná obdobná technická špecifikácia s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami pre
 - a) tuhé palivá z biomasy,⁵⁵⁾ ak ide o odpadové drevo podľa prílohy č. 4 časti I prvého bodu,
 - b) tuhé odpadové palivá alebo tuhé fosílné palivá, ak ide o tuhé druhotné palivo,
 - c) kvapalné ropné palivá alebo vykurovacie oleje, ak ide o kvapalné druhotné palivo,
 - d) kvapalné biopalivá, ak ide o kvapalné palivá z odpadov biologického pôvodu,
 - e) zemný plyn, biometán, deriváty z pyrolýzy biomasy alebo z uhlia,⁵⁶⁾ ak ide o plynné druhotné palivo.
13. Odber vzoriek druhotného paliva, početnosť vzoriek, veľkosť vzoriek, príprava a uchovávanie kontrolnej vzorky druhotného paliva a stanovenie obsahu znečisťujúcich látok sa vykonáva spôsobom a v rozsahu podľa technických noriem⁵⁷⁾ a technických špecifikácií pre dané palivo, ktoré umožňujú zistenie reprezentatívnej a vedecky odôvodnenej hodnoty zisťovanej veličiny v súlade so súčasným stavom vedeckého poznania a techniky.
14. Odber reprezentatívnej vzorky paliva, zistenie kvalitatívnych parametrov analytickými metódami a zdokumentovanie výsledkov sa zabezpečuje osobou, ktorá má pre danú činnosť systém manažérstva podľa technickej normy⁵⁸⁾ alebo inej obdobnej technickej špecifikácie s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami, ktorá určuje všeobecné požiadavky na

⁵⁴⁾ Zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁵⁵⁾ STN EN ISO 17225-1 Tuhé biopalivá. Špecifikácie a triedy palív. Časť 1: Všeobecné požiadavky (ISO 17225-1) (65 7403).

⁵⁶⁾ Napríklad STN EN ISO 13686 Zemný plyn. Označovanie kvality (ISO 13686) (38 6116).

⁵⁷⁾ Napríklad STN EN ISO 21645 Tuhé alternatívne palivá. Metódy odberu vzoriek (ISO 21645) (65 7504), STN EN ISO 3170 Ropné kvapaliny. Ručný odber vzoriek (ISO 3170) (65 6005), STN EN ISO 18135 Tuhé biopalivá. Odber vzoriek (ISO 18135) (65 7404).

⁵⁸⁾ Napríklad STN EN ISO/IEC 17025 Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií (ISO/IEC 17025) (01 5253), STN EN ISO/IEC 17020 Posudzovanie zhody. Požiadavky na činnosť rôznych typov orgánov vykonávajúcich inšpekciu (ISO/IEC 17020) (01 5260).

kompetentnosť skúšobných laboratórií, inšpekčných orgánov, alebo podľa alternatívneho systému, ktorý zabezpečuje rovnakú dôveryhodnosť výsledkov.

Časť II

Osobitné požiadavky na preukazovanie kvality druhotného paliva

1. Splnenie požiadaviek na kvalitu druhotného paliva sa zisťuje a preukazuje pre každú dávku tuhého druhotného paliva, šaržu kvapalného druhotného paliva alebo dávku plynného druhotného paliva, ak podľa § 8 ods. 3 druhého a štvrtého bodu nie je ustanovené inak.
2. Výnimku z preukazovania kvalitatívnych požiadaviek majú palivá vyrobené výlučne z
 - a) použitých jedlých rastlinných olejov,
 - b) neznečistených živočíšnych tukov.
3. Dodržanie hraničnej hodnoty obsahu znečisťujúcej látky, ktorá sa v druhotnom palive môže vyskytovať najviac na úrovni 1,5-násobku medze jej stanoviteľnosti podľa príslušnej analytickej metódy, sa zisťuje najmenej v
 - a) prvých piatich dávkach alebo šaržách, ak ide o druhotné palivo vyrobené prvýkrát alebo ak vo výrobe nastala zmena, ktorá môže ovplyvniť vlastnosti druhotného paliva a spôsobiť jeho nesúlad s kvalitatívnymi vlastnosťami, najmä ak nastala podstatná zmena technológie výroby, zmena technologického zariadenia, zmena v kvalite používaných vstupov vrátane zmeny pôvodcu odpadov alebo ak sa podľa písmena b) zistil výskyt nad určený násobok medze stanoviteľnosti,
 - b) jednej náhodne vybranej dávke alebo šarže za kalendárny rok z ostatných dávok alebo šarží ako podľa písmena a) alebo ak ide o plynné druhotné palivo, najmenej jedenkrát za tri roky, ak sú splnené tieto predpoklady:
 - i. jednoznačný technologický pôvod, látkové zloženie alebo iné z hľadiska obsahu znečisťujúcej látky rozhodujúce fyzikálno-chemické vlastnosti spracovaných odpadov a surovín,
 - ii. vedecký základ, certifikované, preskúšané alebo inak verifikované technické riešenie a technicko-prevádzkové vlastnosti technológie a príslušného technologického zariadenia na výrobu druhotného paliva,
 - iii. vlastnosti a systém automatizovanej vstupnej kontroly alebo automatizovaného riadenia výrobnotechnologického procesu,
 - iv. kontinuálne meranie, spracovanie, zaznamenávanie, vyhodnocovanie dodržiavania a uchovávanie výsledkov meraní vybraných technicko-prevádzkových parametrov, ak je to relevantné.
4. Ak ide o dodávku jedného druhu druhotného paliva v množstve viac ako 15 000 t/rok tuhého druhotného paliva alebo kvapalného druhotného paliva do spaľovacieho zariadenia priamo nadväzujúceho na výrobu druhotného paliva v rámci priestorového celku a výrobca preukáže, že parametre a podiely vstupov do výroby ostávajú zachované, zisťovanie kvalitatívnych požiadaviek druhotného paliva určených ako hraničné hodnoty obsahu znečisťujúcich látok sa vykoná najmenej každých 10 % z celkovej ročnej kontinuálnej dodávky vychádzajúc z množstva takto vyrobeného paliva za uplynulý kalendárny rok alebo z projektovanej výrobnjej kapacity, ak ide o novú prevádzku.

5. Veľkosť dávky alebo šarže a veľkosť časti dávky alebo šarže pre odber a prípravu reprezentatívnej vzorky na stanovenie obsahu znečisťujúcich látok v druhotnom palive určí prevádzkovateľ v pláne vzorkovania alebo inom zodpovedajúcom dokumente v súlade s technickou normou alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami, ak je pre predmetný druh druhotného paliva vydaná.

6. Ak technická norma alebo iná obdobná technická špecifikácia s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami na určenie veľkosti dávky príslušného druhu druhotného paliva nie je vydaná a ide o

6.1 tuhé druhotné palivo

a výrobu $\geq 1\,500$ t/rok tuhého druhotného paliva jedného druhu,

- za dávku sa považuje 1 500 t tuhého druhotného paliva a
- za reprezentatívnu časť dávky 150 t tuhého druhotného paliva, ak podľa štvrtého bodu nie je povolené inak,

a výrobu $< 1\,500$ t/rok tuhého druhotného paliva jedného druhu,

- za dávku sa považuje množstvo zodpovedajúce projektovanej kapacite za rok a
- za reprezentatívnu časť dávky paliva 150 t tuhého druhotného paliva,

6.2 kvapalné druhotné palivo,

za veľkosť šarže sa považuje množstvo kvapalného druhotného paliva zodpovedajúce projektovanej kapacite expedičnej nádrže, produkčného alebo iného zodpovedajúceho zásobníka kvapalného druhotného paliva jedného druhu,

6.3 plynné druhotné palivo,

za reprezentatívnu dávku sa považuje množstvo plynného druhotného paliva za najviac

- tri mesiace výroby, ak ide o prvý rok výroby na novom zariadení alebo po jeho podstatnej zmene,
- jeden rok výroby v ďalších rokoch.

7. Z každej dávky alebo šarže podľa šiesteho bodu sa odoberie reprezentatívna vzorka spôsobom podľa technickej normy¹⁴⁾ alebo inej obdobnej technickej špecifikácie s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami a vykoná sa analýza v rozsahu podľa technickej normy alebo inej obdobnej technickej špecifikácie s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami a požiadaviek podľa prílohy č. 4 časti I, ak podľa tretieho bodu a § 8 ods. 3 nie je určené inak. Ak ide o tuhé druhotné palivá, reprezentatívna vzorka sa môže odobrať z každej časti dávky tuhého druhotného paliva manuálnym alebo automatizovaným odberom a spracovaním náhodných vzoriek.

8. Hraničná hodnota obsahu znečisťujúcej látky sa považuje za dodržanú, ak ide o

- plynné druhotné palivo, ak žiadna priemerná hodnota v dávke plynného druhotného paliva zistená z výsledkov meraní najmenej troch reprezentatívnych vzoriek v danej sérii neprekročí ustanovenú hraničnú hodnotu,
- kvapalné druhotné palivo, ak žiadna hodnota mediánu a žiadna hodnota 80. percentilu zo série výsledkov meraní reprezentatívnych vzoriek z piatich po sebe nasledujúcich priebežne hodnotených šarží neprekročí ustanovenú hodnotu; ak ide o obsah síry, hodnotí sa dodržanie hornej hraničnej hodnoty ustanovenej pre triedu, do ktorej je dané druhotné palivo zaradené,
- tuhé druhotné palivo, ak hodnota mediánu a hodnota 80. percentilu zo série výsledkov meraní reprezentatívnych vzoriek z najmenej piatich náhodne vybraných častí hodnotenej dávky neprekročí ustanovenú hodnotu,

- d) hodnotenie prvej šarže nového produktu, po podstatnej zmene technológie, zariadenia, používaných vstupov do výroby alebo zloženia druhotného paliva a ide o
 - i) plynné druhotné palivo, uplatňuje sa hodnotenie podľa písmena a),
 - ii) prvé štyri šarže kvapalného druhotného paliva, do hodnotenia podľa písmena b), alebo ide o prvé štyri časti dávky tuhého druhotného paliva do hodnotenia podľa písmena c), ak výsledok merania reprezentatívnej vzorky z hodnotenej šarže alebo z hodnotenej časti dávky neprekročí hraničnú hodnotu ustanovenú ako medián alebo ak žiadna priemerná hodnota zo série výsledkov meraní reprezentatívnych vzoriek z prvej a druhej, prvej až tretej a prvej až štvrtej hodnotenej šarže alebo časti dávky neprekročí hraničnú hodnotu ustanovenú ako medián a súčasne žiadna hodnota neprekročí hraničnú hodnotu ustanovenú ako 80. percentil.
- 9. Za výsledok stanovenia obsahu znečisťujúcej látky na účel hodnotenia kvality druhotného paliva podľa ôsmeho bodu, ak
 - a) obsah znečisťujúcej látky v druhotnom palive je na úrovni medze stanoviteľnosti príslušnej analytickej metódy, uvedie sa polovičná hodnota medze stanoviteľnosti,
 - b) obsah znečisťujúcej látky je na úrovni medze detekcie príslušnej analytickej metódy, uvedie sa nula.